

Sời

Sời. Thủ bệnh sởi ho và có nhiều mụn nhô phát ra ở ngoài da, thường hay lây : *Trẻ con lèn sởi.*

Sợi

Sợi. 1. Xơ dài và mảnh ở trong thân một vật gì có thể xe thành dây dược : *Sợi gai, sợi dây.* — 2. Tiếng đê chỉ vật gì hình mảnh mà dài : *Sợi tóc, Sợi lát, Sợi thiềng, Sợi thuốc* — 3. Tiếng chỉ riêng sợi bông đánh ra để dệt vải : *Súc sợi, Nhà máy sợi.*

VĂN-LIỆU. — *Sợi tơ xe khéo hăng-hờ cợt ai* (Nh-d-m). — *Khác náo sợi chỉ phải luôn tròn kim* (L-V-T).

Sớm

Sớm. Buổi mặt trời mới mọc : *Buổi sớm ăn cơm rồi đi cày ruộng, Sớm hôm, Nghĩa rộng : Trước kỳ hạn, không muộn : Ăn sớm, Lúa sớm, Đì sớm, v.v.*

VĂN-LIỆU. — *Thức khuya, dậy sớm, — Sớm thăm, lối viếng, — Sớm chẳng vira, trưa chẳng vội, — Giàu dần hôm, khó sớm mai, — Sớm rủi cua, trưa mài lục* (T-ng). — *Sớm đào, lối mặn, lán-la* (K). — *Sớm đưa Tống-Ngọc, tối tìm chàng Khanh* (K). — *Lấy ai cũng một đời chồng, Lấy anh hàng thịt ăn lòng sớm mai* (C-d).

Sờm

Sờm-sờ. Sá-suòng, không còn e-lệ gì : *Sợ lẩn-khẩn quá, ra sờm-sờ chẳng* (K).

Sơn

Sơn. I. Nhựa một thứ cây dùng để gân hay quét ở ngoài đồ gỗ cho bền, cho đẹp : *Cây sơn, Cây sơn.* Nghĩa rộng : Nói chung các thứ thuốc hòa với dầu để quét ở ngoài **mái** các đồ vật.

VĂN-LIỆU. — *Sơn ăn tùy mặt, mà bắt tùy người* (T-ng). — *Không sơn mà gân mồi hèo, Không bia, không ngái mà theo mọi tình* (C-d).

II. Dùng sơn mà quét ở ngoài các đồ vật : *Sơn cầu dôi, sơn cửa.*

VĂN-LIỆU. — *Thơ sơn bài bác, thơ bạc lọc lira* (T-ng). — *Thương anh chẳng biết đê dầu, Đê vào khúc gỗ hai đầu sơn son* (C-d).

Sơn 山. Núi : *Sơn-hà, Sơn-xuyên, Du sơn.*

Sơn-cước ○ 蹤. Chân núi : *Dân ở miền sơn-cước.* || *Sơn-dã* ○ 野 Rừng núi. Thường nói về chỗ lẩn-dật : *Thích nơi sơn-dã.* || *Sơn - dương* ○ 羊. Đê rừng. || *Sơn - động* ○ 洞. Động trong núi : *Vào chơi sơn-dộng.* || *Sơn-hà* ○ 河. Núi và sông. Nói chung về núi sông trên mặt đất : *Sơn-hà đại địa.* || *Sơn-hào* ○ 豪. Món ăn quý săn ở núi : *Sơn-hào, hải vị.* || *Sơn-khê* ○ 溪. Núi và khe : *Sơn-khê cách-trở.* || *Sơn-lâm* ○ 林. Núi và rừng : *Ăn nấu chốn sơn-lâm.* || *Sơn-môn*

○ 門 Chi-phái nhà chùa : *Đạo phật có nhiều sơn-môn* || *Sơn-quân* ○ 君. Vua rừng núi. Tên gọi con cọp. || *Sơn - thàn* ○ 神. Thần núi. || *Sơn-thủy* ○ 水. 1. Núi và nước : *Sơn-thủy hữu tình.* — 2. Tiếng gọi lối vẽ chuyễn-mòn về sơn thủy : *Birg tranh sơn-thủy.* || *Sơn-xuyên* ○ 川. Cũng nghĩa như « sơn-hà ».

VĂN-LIỆU. — *Sơn cảng, thủy tận* (T-ng). — *Tọa thực, sơn băng* (T-ng). *Sơn-hà cảng áo, côn-trùng cảng hư* (C-o). — *Phong-trần đến cả sơn-khê, Tang-thương đến cả hoa kia* (C-o).

Sơn-la 山羅. Tên một tinh ở mạn thượng-du Bắc-kỳ.

Sơn-tây 山臘. Tên một tinh ở xứ Bắc-kỳ.

Sơn-thù 山株. Tên một vị thuốc.

Sơn-trà 山茶. 1. Tên một vị thuốc. — 2. Tên một thứ cây có hoa đẹp.

Sòn

Sòn. Quắn, mě : *Sòn cạnh.*

Sòn-sắc. Cũng nghĩa như « nhơn-nhác ».

Sòn

Sòn. Bụt ra, sáp rách : *Áo sòn cồ, Nao-núng, dời chuyền : Sòn chí, Sòn lồng, Ngụy hiềm mấy cảng khong sòn chút nào.*

Sòn

Sòn. Ghê sợ mà nồi ốc hay dựng tóc gáy lên : *Sòn gáy, Sòn gai.*

Sòn-mòn. Nô-nang tươi tốt : *Da thịt sòn-mòn!*

Sòn-so. Cũng nghĩa như « sòn-mòn ».

Sót

Sót. Sót : *Sót bát này sang bát kia. Anh em sẽ sót cho nhau.*

Sú

Sú-so. Ngu-ngoại 鬼怪.

Sú

Sú. Thủ cây mọc cho đặt bồi ở bãi bờ.

Sú. Đò nước vào bột mà nhào : *Sú bột, Sú cơm móm cho con.*

Sú

Sú. Tên một thứ cá biển lớn.

Sú. Vải mà xin bồi, xin quê : *Sú que, Sú bồi.*

Sua

Sua. Xem khua : *Sua non.*

Súa

Súa. Nói con chó kêu để đánh tiếng: *Chó sủa*.

VĂN-LIỆU.—Nói như chó sủa ma (T-ng). — Chó nào có sủa chó không, Chẳng thẳng kẻ trộm, cũng ông ăn mày (C-d).

Suất

Suất 率. I. Một phần đóng góp: *Suất định. Suất họ. Suất linh. Suất ruộng*.

II. Mang, đem: *Suất người nhà đi cứu hỏa*.

Suất-đội ○ 隊. Chức quan võ coi một đội quân. || Suất-linh ○ 領. Nhận lấy mà cai quản: *Suất-linh nhân-mã*.

III. Bép-chop không cần-thận (không dùng một mình): *Sơ-suất. Kinh-suất*.

Suất-lực ○ 力. Kinh-suất, sơ-lực: *Làm việc không nén suất-hực*.

Súc

Súc. 1. Khúc: *Súc gõ*. — 2. Cuốn, bó: *Súc vải*.

Súc. Cho nước vào mà trao-tráng cho sạch: *Súc ẩm lich. Súc miệng*.

Súc 畜. Nuôi các loài vật: *Lục súc*.

Súc-mục ○ 牧. Chăn nuôi loài vật: *Nghề súc-mục*. || Súc-sản ○ 產. Sản-vật ở nghề chăn nuôi sinh ra: *Sữa, lông chiến là những đồ súc-sản*. || Súc-sinh ○ 生. Con vật người ta nuôi: *Ngu như loài súc-sinh*. || Súc-vật ○ 物. Con vật người ta nuôi.

Súc 善. Chứa: *Hàm-súc. Súc-tích*.

Súc-diện-trì ○ 電池. Lọ chứa điện (accumulator). || Súc-tích ○ 财. Chứa dành được nhiều: *Súc-tích của-cái*.

Súc

Súc. Đì lùng: *Súc khắp mọi nơi*.

Súc-sạo. Cũng nghĩa như súc.

Súc-súc. Thường nói là « súng-súc ». Tiếng nước sôi: *Nước sôi súc-súc*. Nghĩa-bóng. Nóng-nảy đòi việc gì: *Súc-súc đòi lấy vợ*.

Sui

Sui. Thông-gia có con gá cho nhau: *Ông sui, bà sui. Làm sui*.

Sui-gia. Cũng nghĩa như sui.

Sùi

Sùi. Nói hột: *Sùi bột mèp*. Nghĩa rộng: Nói nốt sần ở ngoài da: *Người có bệnh phong, mặt nốt sùi lên*.

Sùi-sụt. Trò bộ khóc nước mắt, nước mũi dò ra: *Khóc sùi-sụt*.

Sùi

Sùi. Nói về nước nồi tắm lên: *Nước đun mới sùi chưa thật sôi. Quấy bùn sùi bột nước lên*.

Sum

Sum. (Không dùng một mình).

Sum-hop. Nhiều người họp lại đông-đúc vui-vẻ: *Anh em sum-hop một nhà*. || Sum-vầy. Cũng nghĩa như « sum-hop ».

Sum-sê. Nói về cây cối rậm-rạp nhiều cành lá: *Cây cối sum-sê*.

Sùm

Sùm. (Không dùng một mình).

Sùm-sòa. Nói về cái bô nhiều mà tỏa rộng ra: *Cây cối sùm-sòa. Áo rộng sùm-sòa*. || Sùm-sò. Cũng nghĩa như sùm-sòa. || Sùm-sùm. Cũng nghĩa như sùm-sòa.

Sùm-sụp. Xem « sụp-sụp ».

Sum

Sum. Sút xuồng: *Mái nhà sum xuồng*.

Sun

Sun. Cơ lại, chun lị: *Sun đầu. Sun cờ*.

Sún

Sún. Nói về răng trẻ con hư mòn: *Trẻ con sún răng*.

Sún. Nhai nhỏ cơm mòn cho trẻ: *Sún cơm cho con*.

Sun

Sun. Phần xương non ở các đầu xương: *Thịt có sun*.

Sun. Môi khuỷu xuồng: *Sun lưng. Sun gối*.

Sung

Sung. Thủ cây to có quả như quả vả nhỏ mà ăn được.

VĂN-LIỆU.—Cơm sung, cháo giền (T-ng). — Đói lòng ăn nắm vù sung, Chồng một thì lấy, chồng chung thì dừng. — Đói lòng ăn khế, ăn sang, Trứng thây mẹ chồng mà ngồi chẳng trôi. — Bao giờ cho chuối có cành, Cho sung có nụ, cho hành có hoa (C-d).

Sung 公. I. Đầu-dù: *Sung-túc*.

Sung-công ○ 公. Bè vào làm của công: *Người có tội bị tịch-kỷ gia-sản sung-công*. || Sung-số ○ 數. Bù cho dù số: *Bắt các lảng còn thiếu thuế phải nộp cho sung-số*. || Sung-sướng. Phong-lưu thỏa-thích, không phải lo nghĩ khô-sở: *Ăn chơi sung-sướng*. || Sung-túc ○ 足. Đầu dù, không thiếu-thốn: *Cửa-cái sung-túc*. || Sung-thiem ○ 賦. Đầu-dù: ý nghĩa sung-thiem.

II. Đương, nhận, chịu: *Sung-chéc. Sung-quán*.

Sung-quán ○ 賦. Nói người có tội phải đi làm lính: *Đời xưa làm quan có tội phải sung-quán*.

Súng

Súng. Thủ binh-khi có thể nạp thuốc đạn mà bắn: *Súng tay, súng trái-phá*.

Súng lục. Súng tay nhỏ, ngắn, có thể bắn sáu phát liền một lúc. **Súng-ống.** Nỗi chung về các thứ súng.

VĂN-LIỆU. — *Hò voi bắn súng sậy* (T-ng). — *Ba kè phát súng, bốn bên kéo cờ* (K).

Súng. Thứ cây mọc ở nước như loài sen, lá nhỏ và ngắn, người ta thường dùng làm rau ghém, có củ ăn được: *Rau súng, Củ súng.*

Súng

Súng. Thứ sâu ăn củ khoai: *Súng ăn khoai.*

Sùng 崇. Chuông: *Sùng-dạo.*

Sùng-bái ○ 祈. Tôn chuông, kính lạy: *Sùng-bái anh-hàng* || **Sùng-phụng** ○ 奉. Tôn thờ: *Sùng-phụng thần-thánh*. || **Sùng-thượng** ○ 尚. Hán chuông: *Sùng-thượng ngoại-hóa*. **Sùng-tín** ○ 信. Tin chuông: *Sùng-tín đạo Phật.*

Sùng-sục. Xem « sục-sục »

Súng

Súng 龍. I. Yên: *Súng-ái.*

Súng-ái ○ 愛. Mến yêu. || **Súng-thần** ○ 神. Người làm tôi được vua yêu,

II. Ông được vua yêu: *Quân-súng.*

Súng-soáng. Tiếng các đồ kim khí đập vào nhau mà phát ra: *Tiền-bạc súng-soáng.*

Súng

Súng. Nỗi vật gì bị dầm nước: *Đi mưa quần áo súng nhřng nước.* Nghĩa rộng: Nỗi người bị phù, chân tay mọng nhřng nước: *Chân phát súng.*

Suối

Suối. Thứ cây như loài sậy, có nhiều đốt thường dùng làm lao mìn.

Suối

Suối. Đường nước ở trong núi chảy ra.

Suối-vàng. Âm-phủ: *Chết xuồng suối vàng.*

VĂN-LIỆU. — *Ngậm cười chín suối vẫn còn thơm lây* (K). — *Cảm thương họ Lục, suối vàng bo-vơ* (L-v-t). — **Suối vàng** giỏ một giọt tinh, Nén hương tờ giấy chén canh cũng là. — *Trong như tiếng hạc bay qua, đực như tiếng suối mồi sa vòi* (K). — *Họa là người dưới suối vàng biết cho* (K). — **Suối** tuôn dòng chảy, núi chõng lớp cao (Nh-d-m).

Suôn

Suôn. Thứ bánh ăn với nước tôm và rau với bún.

Suôn. Thẳng và cao: *Cây suôn.* Nghĩa bóng: Trôi chảy hoạt-bát: *Lời nói suôn.*

Suôn-sê. Cũng nghĩa như « suôn ».

Suông

Suông. Nhật-nhẽo không đậm-dà: *Nấu canh suông.* *Uống rượu suông.* Nói chuyện suông.

VĂN-LIỆU. — *Sáng trăng suông bà vè vây.* (T-ng.)

Suốt

Suốt. Ống nhỏ để quấn chỉ mà dệt: *Đánh suốt. Ống suốt.*

Suốt. I. Thông, thấu: *Đám suốt bên nọ sang bên kia.* *Hieu suốt.* *Thíc suốt sáng.* *Nước trong suốt đáy.*

VĂN-LIỆU. — *Cuộc say đầy tháng, trộn cười suốt đêm* (K). — *Ngọn đèn trong suốt, trướng huynh hắt-hiu* (K).

II. Khắp cả: *Suốt thiên-hạ đều biết tiếng.* *Lâm suốt ngày.*

Suốt. Xem « tuốt ».

Sụp

Sụp. I. Bồ xuồng, sụp xuồng: *Nhà sụp. Tường sụp.*

II. Buồng minh xuồng: *Sụp lạy. Sụp ngồi.*

Sụp-sụp Thường nói là « süm-sụp ». Buồng minh xuồng mà lạy: *Lạy sụp-sụp.* Nghĩa rộng: Chỉ vật gì trễ thấp xuồng: *Đội mũ sụp-sụp. Mái nhà sụp-sụp.*

VĂN-LIỆU. — *Sụp ngồi vài gật, trước mồ bùốc ra* (K).

Sút

Sút. Buột: *Sút tay. Sút con.*

Sút. Kém, hao: *Người ôm yếu sút đi nhiều. Nhà ống trước già bảy giờ sút rồi.*

Sút

Sút. Sa xuồng, sụp xuồng: *Mái ngồi sút. Sạt suồng hổ.* Nghĩa bóng: Hạ xuồng, rút xuồng: *Sạt giá hàng. Sạt tiền công.*

Sút-sít. Tiếng mũi nghẹt khó thở: *Ngạt mũi sút-sít.* Khóc sút-sít.

Sút-sùi. Cũng nghĩa như « sùi-sút ».

Suy

Suy 推. I. Xét, nghĩ: *Suy trước, tính sau.*

Suy-cứu ○ 审. Suy xét: *Suy-cứu cái nguyên-nhân.* || **Suy-trắc** ○ 測. Xem xét lường tính: *Các nhà thiên-văn suy-trắc thiên-lương.*

VĂN-LIỆU. — *Suy hơn, quản thiệt* (T-ng). — *Suy bụng ta ra bụng người* (T-ng). — *Suy ra mới biết trời không có lầm* (Nh-d-m). — *Gương trung-hiếu lấy một lời mà suy* (Nh-d-m).

II. Lựa chọn (không dùng một mình).

Suy-cử ○ 舉. Lựa mà cử lên: *Suy-cử lý-trưởng.* || **Suy-tôn** ○ 尊. Lựa mà tôn lên: *Suy-tôn lên ngôi vua.*

Suy 衰. Sút, kén, không được thịnh: *Nước suy. Nhà suy. Thân-thể suy-nhược.*

Suy-bại ○ 敗. Hỗng thua : Công việc suy-bại. || Suy-dồi ○ 頽. Sút dồi : Phong-tục suy-dồi. || Suy-dồn ○ 頽. Suy sút : Vận nhà suy-dồn. || Suy-lão ○ 老. Già yếu. || Suy-nhược ○ 弱. Sút yếu : Khí-huyết suy-nhược. || Suy-sút. Kém sút : Vận nhà suy-sút. || Suy-suyễn. Giảm mất đi ; sai khác đi : Đò-đạc còn nguyên không suy - suyễn. || Suy-tὸn ○ 損. Sút kém : Tình-thần suy-tὸn || Suy-vi ○ 微. Suy kém : Vận nước suy-vi.

Súy

Súy 𠀤. Cũng nói là (soái). Tướng cầm quân đi đánh giặc : Nguyên-súy. Đại-súy.

Suyễn

Suyễn 𠀤. Bệnh kéo dài khó thở : Nỗi suyễn gần chết.

Suyễn 𠂔. Lầm, sai : Sai suyễn.

Sư

Sư 師. I. 1. Thầy dạy học : Sư đệ. Tôn sư. — 2. Tiếng gọi người đi tu đạo Phật : Ông sư tung kinh.

Sư đệ ○ 弟. Thầy và trò : Tinh sư đệ. || Sư đồ ○ 徒. Cũng nghĩa như « sư-đệ ». || Sư-huynh ○ 兄. Tiếng gọi tên người cùng học một đạo với mình : Đay đem pháp-bảo sang hứa sư-huynh (K). || Sư-mẫu ○ 母. Tiếng học-trò gọi vợ thầy học, || Sư-phạm ○ 篓. Khuôn phép làm thầy : Học khoa sư-phạm. || Sư-phụ ○ 父. Tiếng học-trò gọi tên thầy : Mông ơn sư-phụ. || Sư-sinh ○ 生. Thầy và trò : Sư-sinh tinh trọng. || Sư-trưởng ○ 長. Nói chung về bậc thầy, bậc trên : Phải tôn kính các bậc sư-trưởng.

VĂN-LIỆU. — Sư nói sư phải, vãi nói vãi hay (T-ng). — Ba cô đội gạo lên chùa, Một cô yểm thảm bỏ bùa cho sư, Sư về sư ôm tượng-tư, Ôm lần ôm lóc cho sư trọc đầu (C-d).

II. Quân lính. Nghĩa rộng : Đoàn quân đông nhất trong phép tổ-chức việc quân.

Sư-doàn ○ 團. Đoàn quân thuộc quyền một vị trung-tướng coi.

Sư-tử 獅子. Loài mảnh-thú rất dữ ở trên rừng.

Sư

Sư. Đồ gốm làm bằng đất thô trắng, có tráng men bóng : Ấm sú. Bát sú. Đĩa sú.

Sư 使. 1. Người của nhà vua sai đi việc gì : Chỉnh-nghi tiếp sứ voi-vàng (K). — 2. Quan của nước này sang đóng ở nước khác.

Sư-bộ ○ 部. Phái-bộ đi sứ. || Sư-giả ○ 者. Người đi sứ : Sư-giả di cầu hiền. || Sư-quán ○ 簿. Dinh thự của các quan công-sứ các nước ở. || Sư-thần ○ 臣. Quan đi sứ.

VĂN-LIỆU. — Tin ong, sứ điệp (T-ng). — Lo bằng lo di sứ (T-ng).

Sử

Sử 史. Bản sách chép những chuyện đã qua trong một nước hay là của một người : Sứ nước Nam.

Sử-bút ○ 筆. Phép chép sử : Bản sử ấy chép dùng sử-bút. || Sứ-gia ○ 家. Nhà làm sử. || Sứ-học ○ 學. Môn học về sử-ký. || Sứ-ký ○ 記. Sách sử. || Sứ-liệu ○ 料. Tài-liệu làm sử. || Sứ-quan ○ 官. Quan chép quốc-sử. || Sứ-quán ○ 館. Viện chuyên coi việc làm sử. || Sứ-xanh. Do chữ thanh sứ dịch ra. Nguyên ngày xưa chưa có giấy, chép sử viết vào thẻ tre xanh, sau thường dùng để gọi sách sử : Phong-tình cõ-lục còn truyền sứ-xanh (K).

Sử 使. Sai khiến : Dịch sứ. Sứ-lịnh.

Sứ-lịnh ○ 令. Sai khiến : Nuôi đứa ở để có người sứ-lịnh.

Sứ-quân-tử 史君子. Tên một vị thuốc.

Sư

Sư 事. I. Việc : Sư lợ. Sư thật. Sư học hành.

Sư-chủ ○ 主. Người có việc đến quan : Đời sự chán lén hỏi việc ci-rôp. || Sư-lý ○ 理. Lẽ của việc : Thông hiểu sự-lý. || Sư-nghiệp ○ 業. Công việc lớn-lao có tiếng đè đời : Sư-nghiệp lìng-lẫy. || Sư-thể ○ 體. Thể-cách của việc : Làm cho trọng sư-thể. || Sư-tích ○ 跡. Đầu đuôi gốc tích của việc : Sư-tích đúc thánh Trần. || Sư-tình ○ 情. Tình-hình của việc gì : Biết rõ sự-tình.

VĂN-LIỆU. — Biết sự-trời, mười đời chẳng khó (T-ng). — Mũ ni che tai, sứ ai không biết (T-ng). — Sư đời nghìn cũng nực cười, Một con cá lội mấy người buông câu (C-d). — Rủi may áu cũng sứ-trời (K). — Ngập-ngang mới gặt thấp cao sự-lòng (K). — Lò cù nung nấu sứ đời, Bức tranh vẫn-cầu vẽ người tang-thương (C-o). — Vui gì thể-sự mà mong nhân-linh (C-o). — Nước trời sự-nghiệp, hoa tàn công-danh (L-V-T).

II. Thủ : Phụng-sư.

Sư thần ○ 神. Thủ thần : Việc sự-thần phải cho thành-kính.

VĂN-LIỆU. — Sư tử như sự-sinh, sự-vong như sự-lòn (T-ng).

Sura

Sura. Tên một thứ gỗ có nhiều vân đẹp.

Sura. Không nhặt. Xem « thura » : Lực sura.

Súra

Súra. Cũng nghĩa như « trớ » : Con nít bú rồi lại súc ra.

Súra. Loài vật ở biển, hình như cái nấm, không có xương.

VĂN-LIỆU. — Mắt súra, gan lim (T-ng). — Mấy đời súra vượt qua dũng (T-ng).

Súra. Nhạc-kí làm bằng hai mảnh gỗ khum-khum đập với nhau cho thành tiếng : *Xàm vúra hát vúra đánh súra.*

Súra

Súra. 1. Chữa lại cho ngay ngắn, tốt đẹp : *Súra nhá. Súra bài. Súra khăn, súra áo. Súra minh.* — 2. Sắp đặt, sám dọn : *Súra bùa tiệc.* — 3. Trị : *Súra tóti. Liệu hồn không thi lao súra cho một trận.*

Súra phạt. Dùng hình phạt chữa nết xấu cho kẻ khác : *Thày giáo súra phạt học-trò.* || *Súra-sang.* Nói chung về sự súra : *Súra-sang mũ áo. Súra-sang nhà cửa.* || *Súra-soạn.* Sắp đặt : *Súra-soạn sách vở đi học.*

VĂN-LIỆU. — *Nàng khăn, súra tái* (T-ng). — *Vội tìm súra tiệc trung-quân.* — *Nghe lời súra áo, cái trảm* (K).

Súra

Súra. Chất lỏng trắng ở vú các loài cái sinh ra, để nuôi con : *Súra người. Súra bò.*

Súra. Thủ caye có nhựa trắng như súra.

Súc

Súc. 1. Sức mạnh của thân-thể : *Người đã già mà súc còn mạnh.* — 2. Sức mạnh-mẽ hăng-hái của tinh-thần : *Hết súc làm việc nghĩa. Súc học hơn người.* — 3. Phân lượng nhiều ít, hơn kém : *Súc nước năm nay to hơn năm ngoái. Súc nhà ấy giàu nhất làng.*

Súc khỏe. Sức khỏe mạnh, không đau ốm : *Người có sức khỏe.* || *Súc-lực.* Sức khỏe : *Người có sức-lực.* || *Súc-mạnh.* Sức khỏe của gân cốt : *Sức mạnh đích được nhiều người.* Nghĩa rộng : Thể-lực mạnh : *Văn-minh Áu-châu có cái sức mạnh tràn khắp thế-giới.*

VĂN-LIỆU. — *Súc dài, vai rộng* (T-ng). — *Súc này đã dẽ làm gì được nhau* (K). — *Đánh quen trăm trận, súc dư muôn người* (K).

Súc 飲. I. Giấy truyền lệnh của quan : *Tờ súc của quan.*

II. Súra-sang, trang-diễm : *Phục súc.*

Súc

Súc. Gây chuyện : *Súc với nhau.*

Súc-súc. Nói bộ hung tợn muỗi gây súc : *Súc-súc chạy lai tái người ta.*

Súc. Bỗng chốc, tinh-cờ : *Súc nhô. Súc thấy.*

Súc. Nói về mùi thơm xông mạnh lên : *Nước hoa thơm súc.*

Súc-núc. Nói về mùi thơm xông núc lên : *Huệ lan súc-núc một nhà* (K).

Sung

Sung. Nói về da thịt vi đau, tụ máu mà ứ lên, gỗ lên : *Bị đánh sung đần. Sung húp mí mắt.*

Súng

Súng. Phần cứng, nhọn, thường mọc ở đầu loài thú : *Súng bò. Súng hươu.*

Súng-sò. Ngang-ngạnh bướng-bỉnh : *Súng-sò chẳng sợ ai.*

Súng. Tên một thứ gỗ màu đen.

Súng-sò. Trò bộ nói bùng-hồ mạnh-tợn : *Nói súng-sò.*

Súng-súng. Xem súng-súng.

Súng

Súng. Nói bộ kinh-ngạc điếc người đi, ngần người ra : *Nghe tin súng người ra. Chết súng.*

Súng-sút. Cũng nghĩa như « súng » . || *Súng-sò.* Cũng nghĩa như « súng » .

Súng

Súng. Nói cái bộ đứng ngay tro ra : *Đang đi đứng súng lại. Đứng súng mặt. Tàu đứng súng không chạy.*

Súng-súng. Thường nói là « súng-súng ». Cũng nghĩa như « súng » : *Núi cao súng-súng.*

Suroi

Suroi. Mới rải qua một lần muối dề ướp : *Thịt muối suroi.*

Suroi

Suroi. Hơ lửa cho ấm : *Đốt củi mà sưởi.*

Suroi. Xem « sày » .

Suron

Suron. Nói về máu chảy rوم-róm : *Đứt tay suron máu.*

Suròn

Suròn. 1. Phần hai bên cạnh thân người hay vật : *Xương suròn. Thịt suròn.* Nghĩa rộng : Bè cạnh núi : *Suròn núi.* — 2. Khung dề mà lợp : *Suròn ô. Suròn nón.*

VĂN-LIỆU. — *Con lén ba, mẹ sa xương suròn* (T-ng). — *Nhà giàu dâm phải cái gai, Bằng nhà khó gãy hai xương suròn* (T-ng). — *Cao chê ngồng, thấp chê lùn, Gãy chê xương sống, xương suròn giờ ra* (C-d).

Suròn-surot. Xem « surot-surot » .

Suong

Suong 舛. Hơi nước ban đêm ở trên không sa

xuồng, đọng lại từng giọt ở ngọn cổ, ngọn cà : *Mùa thu nhiều sương. Phoi sương.*

VĂN-LIỆU. — Ăn tuyết, nấm sương (T-ng). — Dâm nồng, dầm sương (T-ng). — Da mồi, tóc sương (T-ng). — Giọt sương gieo nặng, cành xuân la-đà (K). — Sương in mặt, tuyết pha thận (K). — Đầu dầu ngón cổ, dầm dầm cành sương (K). — Cửa chầu gió lọt, rèm ngả sương treo (C-o).

Sương 嫦. Góá bua : *Sương-phu*.

Sương-cư ○ 居. Ở góá : *Sương-cư giữ tiết thờ chồng.* ||
Sương-phu ○ 婦. Người đàn bà góá.

Sương

Sương. Thỏa thích, không khổ : *An chơi cho sướng.*
Nghe sướng tai. Trông sướng mắt.

VĂN-LIỆU. — Sướng lầm, khổ nhiều (T-ng). — An sung, mặc sướng (T-ng).

Sướng-mạ. Chỗ đất dễ gieo mạ.

Sướng

Sướng-sương. Xem « sương-sương ».

Sương

Sương. Không chín dù : *Khoai sương. Đầu sương.*
Đầu sương. Nghĩa bóng : Nói về cách ăn nói không được chín chắn, mềm mại : *Lời nói sương. Câu văn sương.*

Sương-mặt. Nói về người mắc-cổ, ngượng mặt : *Nói quá làm cho người ta sương mặt.* || **Sương-sùng**. Nói bộ mặt bẽn-t襯, ngượng-ngập : *Sương-sùng đánh dạn ra chào (K).* || **sương-sương**. Thường nói là « sướng-sương ». Hơi sương.

VĂN-LIỆU. — Hay gấp bở, dở gấp sương (T-ng). — *Sương-sùng giả ý rụt-rè (K).* — *Sương-sùng khôn cãi lẽ nào cho qua (L-V-T).* — Ra vào sương mặt, nói năng ngại điều (Ph-Tr).

Sướt

Sướt. Lướt qua : *Mỗi tên sướt qua tai. Đì sướt qua ngón cổ.*

SƯỚT DA. Trầy da : *Ngã sướt da.*

Sượt

Sượt-sượt. Thường nói là « sườn-sượt ». Nói về cái bô uớt đậm-dìa : *Đì mưa quần áo uớt sượt-sượt.*

Sứt

Sứt. Mẻ mội tí : *Chén sứt. Răng sứt.*

Sứt

Sứt. Tiếng nhai hay cắt cái gì mà phát ra : *Cắn đánh sứt một cái.*

sứt-sứt. Thường nói là « sứt-sứt ». Cũng nghĩa như « sứt » : *Nhai miếng sún sứt-sứt.*

Suru

Suru 捜. I. Công việc dân phải làm cho nhà nước : *Trai đến lượt phải đi suru. Nộp tiền suru.*

Suru-dịch ○ 役. Công việc dân phải làm cho nhà nước : *Dân đinh phải mỗi suất mỗi ngày suru-dịch.* **Suru-thuế** ○ 稅. Nói chung về sự đóng góp của dân-dinh : *Đến kỳ suru-thuế.*

II. Tìm (không dùng một mình) : *Suru-tầm.*

suru-tầm ○ 雜. Tìm kiếm : *Suru-tầm tài-liệu để làm sách.* ||
suru-tập ○ 集. Tìm kiếm gom-góp : *Suru-tập sách vở cũ.*

Sùu

Sùu 丑. Hàng thứ hai trong thập nhị chi : *Năm sùu,*
Tuổi sùu.